महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
भागेश्वर गाउँपालिका
डडेल्धुरा

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	(Integrity)
स्वतन्त्रता	(Independence)
व्यावसायिकता	(Professionalism)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानुनबमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर रायसहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय स्रोत व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरित खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको लगायत छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, लागत अनुमान तथा आयोजना तयारीमा अत्यधिक रुपमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको, दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रुपले अभिलेख नराखेको, अधिकांशको बैंक हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजु फस्र्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजु उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा ,दंगाल)

२०७९ आषाढ **महालेखापरीक्षक**

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(सुदूरपश्चिम प्रदेश)

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं ३७६

मितिः २०७९।३।१७

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,
भागेश्वर गाउँपालिका,
डडेल्धुरा ।

कैफियत सहितको राय

हामीले **भागेश्वर गाउँपालिकाको** आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक पेश भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूत रूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. **लेखापरीक्षणबाट रू. ३ करोड ३४ लाख ४५ हजार बेरुजु देखिएको छ। सोमध्ये मिती २०७८।९।१२ मा प्राप्त प्रतिक्रिया बाट रु १ करोड ८० लाख ८७ हजार फर्स्यौट भई असुल गर्नुपर्ने रु. ३ लाख ३९ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु. ३७ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.१ करोड ३२ लाख ३२ हजार र पेश्की रु १७ लाख ५० हजार बाँकी बेरुजु रहेको छ ।** पालिकाको गत वर्षसम्म रु.७ **करोड ६० लाख ९९** हजार बेरुजु बाँकी रहेकोमा यस वर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फछ्र्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजु समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु रु. ८ करोड १२ लाख ७३ हजार रहेको छ । यस पालिकाको **बेरुजु वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजु स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**

२. पालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।

३. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। **गाउँ** कार्यपालिका, **अध्यक्ष** र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(तारा प्रसाद पाण्डे)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box:13328
Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oag.gov.np

भागेश्वर , गाउँपालिका

बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फस्यौंट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु							
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिए को	जम्मा		
४०	३३	३३४४५	०	१९	१८०८७	५९	१४	१५३५८	३३९	१३२३२	३७	०	०	१३२६९	१७५०	

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको **फस्यौंट**	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
७६०९९	०	१०१८४	६५९१५	०	१५३५८	८१२७३

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : भागेश्वर गाउँपालिका, डडेलधुरा , भागेश्वर गाउँपालिका , डँडेलधुरा

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
		बेरुजु रकम	१५,३५७,९६७

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		३,७१,२४,७५७.३६	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३२,८५,१८,३५०	**चालु खर्च**	२७,३७,२९,८२७.५
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१,७६,०३,४१९	**पूँजीगत खर्च**	१२,५५,६०,०४९.८४
राजश्व बाँडफाँट	५,४३,२९,५१७.१२	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	७,८७,३८,०५९
आन्तरिक आय	४३,७३,५०६		
अन्य आय	५,७९,०९,०४६		
कुल आय	४६,२७,३३,८३८.१२	**कुल खर्च**	४७,८०,२७,९३६.३४
बाँकी मौज्दात		२,१८,३०,६५८	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**वित्तीय विवरण** परिचय – स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस भागेश्वर गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु भागेश्वर गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस भागेश्वर गाउँपालिका अन्तर्गत ५ वडा, २७ सभा सदस्य, २३३.३८ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा १४ हजार ९ सय ९७ जनसंख्या रहेको छ । लेखापरिक्षणमा पेश भएको श्रेस्ता तथा आर्थिक कारोबारहरुको जोखिम विश्लेषण, लेखापरिक्षण नीति, मापदण्ड, व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरिक्षण मार्गदर्शन, व्यवसायिक लेखापरिक्षणका असल अभ्यासको आधारमा तयार गरीएको स्वीकृत लेखापरिक्षण योजना, कार्यक्रम र लेखापरिक्षणको विधि अनुसार लेखापरिक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षणको निष्कर्ष सहित प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोबार र वित्तिय विवरणको शुद्धताको जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ । उक्त आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराहरु उपर मिती २०७८/६/२४ मा व्यवस्थापनसँग छलफल गरी कायम भएका व्यहोराहरु निम्न अनुसार छन् : वित्तीय विवरण – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलव्ध गराएको वित्तीय विवरण सम्बन्धमा निम्नानुसार देखिएको छः • स्थानीय तहले बैंक समायोजन हिसाब खाता राखेको छैन । जसबाट स्थानीय तहको असार मसान्तको बैंक मौज्दात र श्रेस्ताको मौज्दात रु 4140802 ले फरक देखिएको छ । • स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषवाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छ । • स्थानीय तहले बैंक समायोजन हिसाब खाता राखेको छैन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको छ । तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गरेको छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२			**बैक हिसाब मिलान नगरेको** बैक हिसाब मिलान नगरेको – स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । सो बमोजिम मासिक रुपमा स्रेस्ता र बैक खाताको हिसाब मिलान विबरण तयार गर्नुपर्नेमा स्थानीय तहले सञ्चालन गरेको देहायबमोजिमको खाताको बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण निम्नानुसार फरक पर्न गएकोले बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गरी यकिन गनुपर्ने रु.	४,१४०,८०२

सि.नं.	खाताको नाम	श्रेस्ता अनुसार बाँकी	बैंक स्टेटमेण्ट अनुसार बाँकी	फरक
१	स्थानीय सञ्चित कोष खाता	९४५२०२८.०८	४९३१९७७.९८	४५२००५०.१०
२	धरौटी खाता	२५२६३६३.००	१३३७९५३.००	११८८४१०.००
३	कोभिड कोष खाता	२५८४९१.४७	६८२३४५.६७	४२३८५४.२०
४	विविध कोष खाता	५८८१५३३.३२	७०२५३३६.५७	११४३८०३.२५
५	विभाज्य कोष खाता	६६३००.००	६६३००.००	०.००
	जम्मा	**१८१८४७१५.८७**	**१४०४३९१३.२२**	**(4140802)**

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३			**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, 2074 को दफा 11 अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन । • स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा गाउपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन । • स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६५, ६६ र ६७ मा क्रमशः स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान र बजेट सीमा निर्धारण समिति र बजेट तथा	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			कार्यक्रम तर्जुमा समिति रहने व्यवस्था गरेकोमा पालिकाले उक्त समिति गठन गरेको पाईएन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, 2074 को दफा 13 वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगाबै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा यस पालिकाले हालसम्म १३ ऐन, ५ नियमावली, २३ कार्यविधि, ६ निर्देशिका र १ नर्म्स समेत ४८ कानुन एवं कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्यिनमा ल्याएको छ । • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 7 र 8 मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन। • सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 97 अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन । • मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०53 को नियम 6क मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिएको तथा इ टीडिएस गरेको पाइएन। • निजामती सेवा ऐन, 2049 को दफा ५क वमोजिम कर्मचारीहरुको कार्य विवरण वनाई लागू गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन, 2049 को दफा 7ख2 वमोजिम तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी वर्षभरीमा रु. २,७९,९९,१७८/४३ खर्च लेखेको पाईयो । • पालिकाले २०७७।७८ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची २११ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन । • पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन। • राजस्व संकलन सम्बन्धमा सुचना प्रबिधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन । • स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वियन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाब्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन । • दिगो बिकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन । • पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो । • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन । • जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन । • कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन । • ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन। • स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । • पालिकाले आयोजना।कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्पmबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने,मा सो नगरेको र लागत	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन । • सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन। • वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन । शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला ब्यबस्थापन स्थल पहिचान एबं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
४			**लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल** लेखापरीक्षण ऐन २०७५ को दफा २० मा महालेखापरीक्षकले जारी गरेको अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन स्थानीय तहको प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित स्थानीय तहको सभामा पेश गरी छलफल गर्नुपर्ने र सभा सदस्यहरु मध्येबाट स्थानीय तहको कानून बमोजिम लेखा समिति गठन गरी प्रतिवेदनमा उल्लेखित व्यहोराहरुमा दफावार छलफल गर्नु पर्दछ । यो वर्ष पालिकाले अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सभामा छलफल नगरी कार्यपालिकाको वैठकमा पेश सम्म गरेको देखीयो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर दफावार छलफल तथा निर्णय गरेको देखिएन । कानून बमोजिम सभामा दफावार छलफल तथा सो उपर आवश्यक निर्णय गरी कानूनको पालना तथा स्थानीय तहको व्यवस्थाकीय व्यवहारलाई संस्थागत गर्नुपर्दछ ।	
५			**कानून र सञ्चालन स्थिति** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३९ नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस नगरपालिकाले हालसम्म १३ वटा ऐन, ५ वटा नियमावली, २३ वटा कार्यविधि, ६ वटा निर्देशिका र १ वटा आचारसंहिता लगायत ४८ वटा कानुन निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएकोछ । साथै पालिकाले ५ वटा कानूनहरु निर्माण गरी सभा र कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरेता पनि उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरेको छैन् । तसर्थ उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६			**न्यायिक समिति** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार यो बर्ष कूल ६ विवाद दर्ता भएकोमा ४ वटा मात्र फछ्र्यौट भई बाँकी २ वटा रहेको देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।	
७			**योजना र कार्यान्वयन** योजना र कार्यान्वयन – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरुप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ । साना तथा टुक्रे योजनामा वजेट विनियोजन गर्दा दीर्घकालीन उपलव्धी नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ ।यस वर्ष उपभोक्ता समितिमार्फत भएका कामका योजनाहरु देहायअनुसार छन।	

क्र.सं.	विवरण	योजनासंख्या	रकम
१	रु १ लाखभन्दा कमको योजना	४२	४२०००००/-
२	रु एक लाखएक देखि पाँच लाख सम्मका योजना	२२	७८५००००/-
३	रु ५ लाखदेखि १० लाख सम्मका योजना	८	५६०००००/-
४	दश लाख एकदेखि ५० लाख सम्मका योजना	६	१६३६००००/-
५	५० लाख भन्दा माथीका	०	०
	जम्मा		**३,४०,१०,०००/-**

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८			**बजेट पेश, पारित र अख्तियारी** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा अध्यक्ष श्री कौशिला कुमारी भट्टले २०७७।०३।१० गते रु ३७ करोड ५४ लाख ७६ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७७।०३।१० मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७७।०३।१६ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।	
९			**अबण्डा बजेट** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय आर्थिक अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरणका आधार तयार गरी स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारणका आधारमा अबण्डा नराखी आय–व्ययको अनुमान पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो बर्ष रु. १४ लाख अबण्डा राखेको छ । उक्त अबण्डा रकम कार्यपालिकाको विभिन्न मितिको निर्णयबाट चालुतर्फ पुजीगततर्फ १० वटा शीर्षकमा रु. १४,००,०००/- बजेट व्यवस्था गरी खर्च गरेको छ । बजेट अबण्डामा राखी कार्यपालिकाको निर्णयबाट खर्च गर्ने प्रक्रियामा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१०			**चौमासिक पूँजीगत खर्च** चौमासिक पूँजीगत खर्च - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पुजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	

सि.नं.	**पूँजीगत खर्च शीर्षक**	**कुल खर्च**	**चौमासिक खर्च (रु.हजारमा)**			**आषाढ महिनाको मात्र खर्च**
			प्रथम चौमासिक	**दोस्रो चौमासिक**	**तेस्रो चौमासिक**	
१	पूँजीगत खर्च	१२५५६००४९.८४	१४९०११४९.००	२३३९४३१५.००	८७२६४५८५.८४	५१७१९९२८.२४
	कूल खर्च:	१२५५६००४९.८४	१४९०११४९.००	२३३९४३१५.००	८७२६४५८५.८४	५१७१९९२८.२४
	खर्च प्रतिशत		**११.८७**	**१८.६३**	**६९.५**	**४१.१९**

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११			**क्षेत्रगत बजेट र खर्च** क्षेत्रगत बजेट र खर्च - स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७७।७८ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।	

मुख्य क्षेत्र	वार्षिक वजेट	खर्च रकम	कुल खर्च मध्ये प्रतिशत
आर्थिक विकास	३८८९३५८०.००	३३६१४०७७.४०	८६.४३
सामाजिक क्षेत्र	२०४१८६५००.००	१७५६४६४०५.२५	८६.०२
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	९०३०३७३४.८६	८४८०६६५४.५९	९३.९१
वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन	४६४९००००.००	३९९१९७९१.००	८५.८७
कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च	७५३४४५९०.००	६४११५९९७.६३	८५.१०
जम्मा	**४५५२१८४०४.८६**	**३९८१०२९२५.८७**	**८७.४५**

उपरोक्त विवरण अनुसार आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को कूल खर्च मध्ये सबैभन्दा बढी पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा ९३.९१ प्रतिशत र सबै भन्दा घटी कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक क्षेत्रमा ८५.१० प्रतिशत खर्च भएको छ । मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार गरी दिगो विकासका स्थानीय लक्ष्य, गन्तव्य र सूचकहरु निर्धारण गरी सोही आधारमा बजेट सांकेतिकरण गरी स्थानीय आवधिक योजनाका नीति कार्यनव्यन हुने गरी बजेट व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१२			**खर्च बिश्लेषण** पालिकाले यसबर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रू. ४३,७३,५०६/- राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रू. ४००४५१२८६/१२ समेत रू. ४०,४८,२४,७९२/१२ आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रू. २७,३७,२९,८२७/५० र पूँजिगततर्फ रू. १२,५५,६०,०४९/८४ समेत रू.३९,९२,८९,८७७/३४ खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा १.०९ प्रतिशत रहेको छ । यसबर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु. ४७,१४,०००/- खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको १०७.७८ प्रतिशत रहेको छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ६७.६१ प्रतिशत चालु र ३१.०१ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा बिकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।	
१३			**कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टिन्जेन्सी खर्च समावेस गर्न सकिने र नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७०।१।१५ को निर्णयअनुसार खर्च गर्दा पूँजीगत प्रकृतिको २ प्रतिशत र अन्य सानातिना खर्च ३ प्रतिशतभन्दा नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिने ब्यवस्था गरेको छ । कार्यालयबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट ४ प्रतिशतका दरले बिलबाट यस्तो रकम कट्टी गर्ने गरेको छ । कार्यालयले आ.व २०७७/७८ मा कन्टीन्जेन्सी बापत रु १३,३३,७७०/- कट्टी गरेको छ । यसरी कट्टी गरेको रकमको कार्यक्रमगत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी राख्नुपर्नेमा राख्ने गरेको छैन ।	
१४			**कर्मचारी करार** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न १६ पदमा ५९ जना कर्मचारीहरु करारमा राखी रु. १,१०,००,०००/- खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैँचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । ऐनको व्यवस्था अनुसार नियमको पलना हुनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१५			**कल्याण कोष** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी कल्याण कोषमा रु. ५,००,०००/- ट्रान्सफर गरेको छ । तर उक्त कोषको संचालन सम्बन्धी पालिकाबाट कुनै ऐन कानूनको व्यवस्था भएको देखिएन । यसरी कानूनको व्यवस्था नगरी पालिका अनुदानबाट सोभैm कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम ट्रान्सफर उचित नदेखिकएकोले यसमा सुधार गर्नुपर्दछ ।	
१६			**आन्तरिक लेखापरीक्षण** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनुपर्ने उल्लेख छ । यस स्थानीय तहले २०७७।७८ को तेश्रो चौमासिकको कारोवारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन । पालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षणको लागि आन्तरिक लेखापरीक्षक पदमा १ कर्मचारी कार्यरत रही निजहरुको पारिश्रमिकमा बर्षभरीमा रु. ४,३९,१२०/- खर्च भएकोमा सम्पूर्ण कारोवारको आन्तरिक लेखापरीक्षण नभएको उचित देखिएन । तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१७			**वडा सचिवको पदपूर्ति** वडा सचिवको पदपूर्ति : पालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयबाट संचालित सेवा प्रवाहमा महत्वपुर्ण भूमिका रहेका वडा सचिवको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था देहाय बमोजिम छ । वडा सचिवको पद पुर्ति समयमा हुन नसक्दा स्थानीय तहको विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाह लगायत प्रभावित हने भएकोले कर्मचारी व्यवस्थापन हुनु पर्दछ	

वडा संख्या	वड सचिवको दरबन्दी	वडा सचिवको पदपूर्ति	रिक्त वडा सचिव
५	५	१	४

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१८			**स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखियो । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा पहल हुनु आवश्यक छ । तथ्याङ्कवेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ नगरपालिकाले अभिलेख ब्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१९			**सेवाप्रवाहको स्थिति** सेवाप्रवाहको स्थिति : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा स्थानीय तहको एकल काम कर्तव्य र अधिकार २२ वटा, संघ र प्रदेशको सहकार्यमा प्रयोग हुने साझा अधिकार ११ वटा र स्थानीय तहको अन्य काम कर्तव्य र अधिकार २ वटा समेत ३५ कार्य सूचि तोकिएको छ । यस वर्ष पालिकाबाट निम्नअनुसार सेवाप्रवाह गरेको विवरण प्राप्तभएको छ ।	

विवरण	**जम्मा**
स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास	०
पञ्जिकरणतर्फ	
जन्मदर्ता	५१६
मृत्युदर्ता	१०३
बसाईसराई दर्ता	१७६
विवाह दर्ता	१७०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय				बेरुजु रकम
				सम्बन्धविच्छेद दर्ता	१		
				प'र्वाधार विकास सडक निर्माण			
				कालोपत्रे सडक निर्माण	०मि.		
				कालोपत्रे सडक मर्मत	0 मि.		
				ग्राभेल सडक निर्माण	७कि.मि.		
			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाप्रवाह मध्ये पञ्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा सञ्चालनमा सन्तोषजनक देखिएन ।				
२०			**एउटामात्र सुविधा पाउने** स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ को दफा ८ अनुसार सरकारी कोषबाट निवृत्तभरण पाएको व्यक्ति पदाधिकारीमा निर्वाचित वा मनोनयन भएमा निवृत्तभरण वा यस ऐन बमोजिमको मासिक सुविधामध्ये एउटा मात्र पाउने व्यवस्था छ । तर गाउँपालिकाले निवृतिभरण पाईरहेको पदाधिकारीहरुलाई रु. ६,६०,०००/- खर्च लेखेको छ । साथै पदाधिकारीहरुले ५० प्रतिशत मात्र निवृत्तीभरण लि◌इरहेको भन्ने कार्यलयको भना◌इ रहेको छ ।				
२१			**खाना तथा विविध खर्च** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु. १८,१३,७७४/- खर्च गरेको छ । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नुपर्दछ ।				
२२			**आर्थिक सहायता** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । यस स्थानीय तहले विभन्न प्रयोजनको लागि यो वर्ष ३० व्यक्ति एवं संघ संस्थालाई रु. १३,००,०००/- आर्थिक सहायता वितरण गरेको पाइयो । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।				

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२३			**मन्दिर निर्माण तथा मर्मत** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा तहले खर्च गर्दा नियमितता मितव्यिता प्रभावकारिता कार्य दक्षता र औचित्यता समेतको आधारमा खर्च गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यो वर्ष विभिन्न ३ वटा मन्दिरहरु निर्माण तथा मर्मतमा रू. ४,००,०००/- विनियोजन गरी खर्च लेखेको छ । दिगो र उत्पादनमूलक क्षेत्रमा पुँजिगत बजेट बिनियोजन गरी स्थानीय रोजगारी सृजना तथा गरिवी निवारणमा केन्द्रित हुनुपर्नेमा मन्दिर निर्माण जस्ता धार्मिक कृयाकलापमा कूल पालिकाको पुँजिगत बजेटको ०.३१ प्रतिशत खर्च भएको देखियो । भक्तजनहरुको आस्था र दान भेटीबाट संरक्षण तथा सम्वर्द्धन गर्नु पर्ने गरी मन्दिरहरुको व्यवस्थापनमा सम्बन्धित उपभोक्ताहरु लाई जिम्मेवारी बढाई पालिकाले स्थानीय वित्तीय आधार बढाउन बढी ध्यान दिनुपर्दछ ।	
२४			**अनुदानको अनुगमन** सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको यकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । पालिकाले स्वास्थ्य कृषि, पशु, शैक्षिक सेवा, सामान खरिदमा रु. १६,००,०००/-खर्च लेखेका छन । तर पालिकाबाट बितरण भएको अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलव्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेका छैनन् । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी वनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीबनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२५			**कर तथा शुल्क असुली** कर तथा शुल्क असुली - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ **आय शीर्षक** | **अनुमान** | **असुली** | **असुली प्रतिशत** सिफारिस दस्तुर, प्रशासनिक सेवा शुल्क, मालपोत, घर कर, बहाल कर समेत | **2000000** | **४३७३५०७** | 218.68 **जम्मा** | **2000000** | **४३७३५०७** | पालिकाभित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझी परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनुपर्दछ ।	
२६			**उपभोक्ता समिति दर्ता** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउने व्यवस्था छ । संस्था दर्ता ऐन २०३४ को दफा ३ मा कुनैपनि संस्था विधानसहित दर्ता नभएमा कानूनी मान्यता दिन मिल्ने देखिदैन । पालिकाले यो बर्ष विभिन्न ६८ वटा उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरी कार्य गराई रू. २,०५,५९,६१५/- भुक्तानी गरेकोमा यसरी कार्य गर्न गठन भएका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्थाअनुसार दर्ता भएको पाइएन । त्यस्ता समितिहरु स्थानीय स्तरमा सञ्चालित आयोजनाको निर्माण गर्न अस्थायी रुपमा गठन हुने र कार्य सम्पन्न पश्चात् समिति विघटन हुने हुँदा निर्माण कार्य सम्पन्न भएका आयोजना सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारमा ती समितिलाई जिम्मेवार बनाउन कठिनाइ हुने र त्यस्ता समितिहरुले आयव्यको लेखापरीक्षणसमेत नगराउने भएकोले स्थायी संयन्त्रमार्फत् काम गर्ने, गराउने गरी सुधार हुनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२७			**हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग** हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग — सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरुले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइए तापनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन । यसका केही उदाहरणहरु यसप्रकार रहेका छन नियमाबलीको ब्यबस्था अनुरुप कार्य गराउनुपर्दछ ।	

उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	प्रयोग गरेको हेभी उपकरण	हेभी उपकरणमा भएको खर्च
रन्चुला सडक कुलो मर्मत उ.स.	मर्मत कार्य	३००००००.००	डोजर	२०००००.००
सतिगाउँ जोगिनीट्रुक्रा सडक नि.उ.स.	निर्माण कार्य	३००००००.००	डोजर	२५००००.००
मड सडक नि.उ.स.	निर्माण कार्य	५००००००.००	डोजर	४०००००.००
जम्मा		**११०००००.००**		**८५००००.००**

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२८			**बार्षिक खरिद योजना/गुरुयोजना** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने । नियम ८ ले बार्षिक १० लाख भन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खारिद योजना बनाउनुपर्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत वार्षिक रु. ६४,५०,०००/- पूँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेको छ । तर पालिकाले आफ्नो खरिद नियमावली नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम बार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो । अतः नगरपालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२९			**खरिदमा प्रतिस्पर्धा** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४ बमोजिम सार्वजनिक खरिदलाई खुला र प्रतिस्पर्धी बनाउन विभिन्न खरिद विधिहरुको प्रावधान छ । पालिकाले यो वर्ष पुजिगत प्रकृतिका खरिदमा रु. ६४,५०,०००/- खर्च गरेकोमा १ वटा क्याटलग सपिङ्ग प्रक्रिया मार्फत रु ४५ लाख ५० हजार भएको छ । बाकी १९ लाखको खरिद उपभोक्ता समिति वा सोझै विधिबाट भएको देखियो । खरिदलाई प्रतिस्पर्धात्मक र खुला बनाई सार्वजनिक स्रोतको महत्तम उपयोग हुनुपर्दछ ।	
३०			**हेभि इक्वीपमेन्ट खरिद** पालिकाले यो वर्ष पुजिगत प्रकृतिको खरिदमा रु. ४५,५०,०००/- को व्याक्होलोडर क्याटलग सपिङ्ग मार्फत खरिद गरेको छ ।	
३१			**निर्माण कार्यको गुणस्तर** सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम १११(१ङ) अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा गुणस्तर पक्षको निरिक्षण र परीक्षण गर्नुपर्दछ । कार्यालयले उपभोक्ता समिति मार्फत् निर्माण/कार्यान्वयन गराइएका योजनाको दिगोपनाका लागि सम्बन्धित उपभोक्ता समिति मार्फत आवश्यक व्यवस्था गर्नुपर्दछ । कार्यालयले निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्न विभिन्न निर्माण सामग्रीको प्रयोगशाला परीक्षण गर्ने/गराउने, ढुङ्गा र सिमेन्टको गाह्रो लगाउने तथा ढलानको कार्यको गुणस्तरका लागि प्रयोग हुने ग्यावियन तार, सिमेण्ट, मोर्टार तथा कंक्रिट क्यूब परीक्षण जस्ता कार्य गराएको पाइएन।यसले गर्दा निर्माण कार्यमा आवश्यक गुणस्तर कायम भएको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था छैन।अतः नियमावली तथा सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसार निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न गुणस्तर परिक्षणला ंइ अनिवार्य गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३२			**मालसमान तथा उपकरण खरिद** मालसमान तथा उपकरण खरिदः सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा १३ मा सार्वजनिक निकायले कुनै मालसामान तथा उपकरण खरिद गर्दा तयार गरिने बोलपत्र सम्बन्धी कागजातमा मालसामानको प्राविधिक स्पेशीकेसन उल्लेख गर्नुपर्ने र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम २१ मा सोही प्राविधिक स्पेशिफिकेशनमा आधारित भई सम्झौता गर्नुपर्ने भने नियम ४२ मा आपुर्ति भएको मालसामान बोलपत्र सम्बन्धी कागजातमा उल्लेख भएको स्पेशिफिकेसन बमोजिमको भए नभएको कुरा परीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यो वर्ष खरिद गरेका निम्नानुसार माल सामान तथा उपकरणहरुको सम्बन्धित विषय विज्ञको सहायतामा प्राविधिक स्पेशिफिकेसन तयार पारेको देखिएन भने उपयुक्त प्राविधिक विशेषता निहित रहेको भनि सम्बन्धित विषय विज्ञबाट निरक्षण समेत भएको देखिएन जसले गर्दा खरिद गरिएका सामान गुणस्तरीय तथा आवश्यक प्राविधिक विशेषता भए नभएको यकिन गर्न सकिएन ।	

क्र. स.	**मालसामानको विवरण**	**आपुर्तिकर्ता**	**भुक्तानी रकम**
१	ल्यापटप प्रिन्टर तथा डेस्कटप र अन्य कम्प्युटर पार्टसहरु विभिन्न मितिमा	उग्रतारा इन्फोटेक,	४,६३,५७४/-
२	ल्यापटप प्रिन्टर तथा डेस्कटप र अन्य कम्प्युटर पार्टसहरु विभिन्न मितिमा	शिवलिङ्ग कम्प्यूटर ट्रेड हाउस	४,०१,७८४/-
३	सोलार खरिद	एल.एस.इलेक्ट्रोनिक्स	२,८३,०००/-
	जम्मा		**११४८३५८/-**

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३३			**कार्यक्रम बेगर सामान खरिद** सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता र प्रभाबकारीता कायम गर्ने सम्बन्धी नीतिगत मार्गदर्शन, २०७५ को दफा ५ बमोजिम सार्वजनिक निकायको लागि आबस्यक पर्ने बस्तु तथा सेवाको आपूर्ति, भण्डारण र वितरणलाई पारदर्शी, मितव्ययी र अनुमानयोग्य बनाउनु पर्ने ब्यबस्था छ । यस गाँउपालिकाले भौचर नम्बर ४२५(सशर्त चालु) तर्फ मिति २०७८।३।२४ मा युनाईटेड सिड ईन्टरनेशनलबाट खरिद गरिएका ५४ थान फिल्टर प्रति थान रु २००० का दरले रु १,०८,०००/- भुक्तानी गरी कार्यक्र्म संचालन नगरी स्टोरमा थन्क्याएर राखेकाले सरकारी खर्चमा मितव्ययीता नहुने गरी खरिद गरेकोले अनियमित भएको रु. कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू १०८०००।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।	
३४			**साझेदारी कार्यक्रमको रकम दाखिला गर्नु पर्ने** सूदुरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश आर्थिक कार्यबिधि नियमावली, २०७६ को नियम ३७(३) बमोजिम, सरकारी रकम भुक्तानी गर्दा खर्चको बिल भर्पाई सहित लेखा राख्नु पर्ने व्यबस्था छ । उद्यम बिकास सहजकर्ता पार्वती शाहीले भौ.न. ४५२(२०७८।३।२५) मा शिप हस्तान्तरण कार्यक्रमको लागि ७ थान सिलाई मेशिन, १५ थान आईरन र १५ थान कैची ५०% लागत साझेदारीमा संचालन गर्दा उठाएको रु ७३६४७ गाँउपालिकामा दाखिला नगरेकोले दाखिला गर्नु पर्ने रु. कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू ७३६४७।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।	
३५			**भरपाई बेगर खर्च** सूदुरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश आर्थिक कार्यबिधि नियमावली, २०७६ को नियम ३७(३) बमोजिम, सरकारी रकम भुक्तानी गर्दा खर्चको बिल भर्पाई सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यबस्था छ । ५०% अनुदानमा बिरुवा बितरण कार्यक्रम संचालन गर्दा भौ.न ४७३(२०७८।३।२९) मा रु ४ लाख खर्च लेखेकोमा कार्यक्रम संयोजक दानसिंह बिष्टले बिना भरपाई रु. ८४००/- बुझाएकोले असुल हुनुपर्ने रू कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू ८४००।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।.	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३६			**रुद्रावती प्राथमिक बिद्यालयको भवन निर्माण** लागत अनुमान (भ्याट र पिएस बाहेक) रु २०,५१,०२१/५३ मा बिद्यालय भबन निर्माणको लागि गाँउपालिकाले खोलेको ठेक्कामा १२ वटा फर्म बिक्री भए पनि आयुशा निर्माण सेवाको मात्र दर्ता भै लागत अनुमानको ०.०५% न्यून मूल्यमा २०७७/१२/२० मा काम सक्ने गरी २०७७/७/२७ मा सम्झौता भएकोमा २०७७/११/१९ मा कार्य सम्पन्न गरी भौ.न २(२०७७/१२/१०)गाँउपालिका पूँजीगतबाट भुक्तानी समेत भएकोमा कबोल अंक र लागत अंक एकै हुनु एवम् एक मात्र फर्मले टेण्डर दर्ता गर्नुले न्यून प्रतिश्पर्धा भएको देखिन्छ ।	
३७			**स्विकृत बजेट बेगर खर्च** सूदुरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश आर्थिक कार्यबिधि नियमावली, २०७६ को नियम ३६(२)क बमोजिम सम्बन्धित बजेट सिमा र खर्च शिर्षकमा पर्ने बजेट मात्र खर्च गर्न पाउने व्यबस्था छ । यस कार्यालयले भौ.न ३८२(२०७८।३।२४) मा सशर्त चालु तर्फको बहु क्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको बैठक भत्ता लगायत आर्थिक बर्षको अन्तमा बाँकी रहेर भुक्तानी बाँकी भर्न नमिल्ने खर्चहरु सहित पेश्की फछ्यौट गर्दा गाँउपालिका चालु तर्फको शिर्षकबाट भुक्तानी गरेकोले अनियमित भएको रु	१००,०००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३८</td><td></td><td></td><td>

टुक्रा खरिद

टुक्रा खरिद: सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) बमोजिम प्रतिश्पर्धालाई सिमित गर्ने गरी खरिद प्याकेजको टुक्रा-टुक्रा गर्न नहुने व्यबस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८१(क)क बिपरित रा.प तृतीय स्तरको कार्यालय प्रमुखले रु १० लाख सम्मको परामर्श सेवाको प्रस्ताब स्विकृत गर्न सक्ने व्यबस्था रहेको साथै नियम ८२ अनुसार ५ लाख सम्मको मात्र उपयोगी परामर्श सेवा कार्यालय प्रमुखले सिधै खरिद गर्न सक्ने व्यबस्था बिपरीत यस गाँउपालिकाले बिभिन्न गुरु योजना बनाउने प्रयोजनको लागि निम्न बमोजिमका बिभिन्न फर्महरुलाई छुट्टा छुट्टै सम्झौता गरेर भुक्तानी गरेकोले अनियमित भएको रु.

<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>फर्मको नाम</th><th>मिति र भौचर नम्बर</th><th>भुक्तानी</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>पेसो कन्सल्ट्यान्टस प्रा.लि</td><td>३९५।२०७८।३।२५</td><td>१४९४९९०</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>सुभम् डेभलपर्स एण्ड सप्लायर्स</td><td>३९४।२०७८।३।२५</td><td>९८०८४०</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>आईरिस ईन्जिनियरिङ कन्सल्ट्यान्ट प्रा.लि</td><td>३९६।२०७८।३।२५</td><td>९९८५००</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>के एस. ईन्जिनियरिङ क्नसल्ट्यान्टयानसी प्रा.लि</td><td>३९७।२०७८।३।२५</td><td>९९८५००</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>प्यारागन वेबलिज ईम्फ्यासिस जेभी</td><td>३९९।२०७८।३।२८</td><td>१४९८५४९</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>रिभा ईन्भाईरमेन्टल एण्ड ईन्जिनियरिङ सर्भिसेज प्रा.लि</td><td>४०१।२०७८।३।२५</td><td>७९१०००</td></tr>
<tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>६७६२३७९</td></tr>
</table>

</td><td>६,७६२,३७९</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३९			**सयाल झरना पर्यटकिय क्षेत्रको ठेक्का** गाँउपालिकाले सयाल झरना पर्यटकिय क्षेत्रको संरक्षण गर्न २०७७।८।८ मा राष्ट्रसेवा निर्माण सेवालाई लागत अनुमान रु ३४,१८,७२४ को १.०२% कम रु ३४,१६,१८८ सम्झौता गरेर २०७७।११।१६ मा कार्य सम्पन्न गरेको छ । बिडिङ मार्फत भएको सो कार्यमको लागि २३ फर्महरुलाई टेण्डर फर्म खरिद गरेकोमा १ मात्र(राष्ट्रसेवा निर्माण सेवाको टेण्डर दर्ता भै सम्झौता भएको र लागत अनुमान र सम्झौता १.०२% मात्र फरक भएकोले प्रतिश्पर्धा फितलो भएको देखिन्छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११०(४) अनुसार निर्माण कार्यको सम्झौता गरेर सम्पन्न भएको १३ महिना अबधि(त्रुटी सच्याउने अबधी भन्दा १ महिना बढी अबधीको) सम्मको कार्य सम्पादन जमानत राख्नु पर्ने व्यबस्था छ । यस राष्ट्रसेवा निर्माण सेवाले सयाल झरनाको सुधार ठेक्कको कार्य सम्पन्न भएको २०७७।११।१६ ले २०७८।१२।१६ सम्मको कार्य सम्पादन जमानत राख्नु पर्नेमा २०७८।७।३० सम्मको मात्र कार्य सम्पादन जमानत राखेकोले रु १७०८०९।४१ को जमानत थप गर्नुपर्दछ । कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको कार्यसम्पादन जमानत पेश भई।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।	
४०			**बिना प्रमाण भुक्तानी** सूदुरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश आर्थिक कार्यबिधि नियमावली, २०७६ को नियम ३७(३) बमोजिम, सरकारी रकम भुक्तानी गर्दा खर्चको बिल भर्पाई सहित लेखा राख्नु पर्ने व्यबस्था छ । यस गाँउपालिकाले रेडियो युनिटी ९२.२ लाई सम्झौतामा बिशेष नखुलाई रु १००००० कार्यक्रम उत्पादन बापत भनी भौ.न ३६२(२०७८।३।२१) मा भुक्तानी गरेकोले कार्यक्रम सहित प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू १०००००।–मिती २०७८।९।१२मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४१			**बढी खरिद** बढी खरिद: सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता र प्रभाबकारीता कायम गर्ने सम्बन्धी नीतिगत मार्गदर्शन, २०७५ को दफा ५ बमोजिम सार्वजनिक निकायको लागि आबस्यक पर्ने बस्तु तथा सेवाको आपूर्ति, भण्डारण र वितरणलाई पारदर्शी, मितव्ययी र अनुमानयोग्य बनाउनुपर्ने ब्यबस्था छ । कार्यालयले भौ.न २०३(२०७८।३।२४) मा श्री भागेश्वर कलेक्सन एण्ड सप्लायर्सबाट २५०० को दरमा ६० वटा ल्यापटप खरिद गरेकोमा भ्याट सहित रु १६९५०० भुक्तानी भएको छ । कार्यालयमा २० वटा ल्यापटप चालु हालतमा रहेकोले ४० वटा ल्यापटप आबस्यकनै नपरेको देखियो । हाल स्टोरमा १२ वटा मात्र रहेकोले बाँकी २८ वटाको २८२५(भ्याट सहित) को दरले रु ७९१०० बढी खर्च गरेकोले गाँउपालिकालाई अनाबस्यक व्ययभार पारेकोले नियमसम्मत नभएको रु कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू ७९१००।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।	
४२			**बिल भरपाई बेगर बढी भुक्तानी** सूदुरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश आर्थिक कार्यबिधि नियमावली, २०७६ को नियम ३७(३) बमोजिम, सरकारी रकम भुक्तानी गर्दा खर्चको बिल भर्पाई सहित लेखा राख्नु पर्ने व्यबस्था छ । भौ.न ३७६(२०७८।३।२४)निसा आईटी स्टोरलाई भुक्तानी गर्दा जोड जम्मा नमीली बढी भुक्तानी भएकोले असुल उपर गर्नुपर्ने रु. कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू ३१५२।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४३			**सम्झौता भन्दा बढी भुक्तानी** सम्झौता भन्दा बढी भुक्तानी: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिलाई मू.अ कर र ओभर हेड लगायत भुक्तानी दिन नहुने व्यबस्था गरेको छ । यस गाँउपालिकाले निम्न बमोजिमको सम्झौतामा सम्झौता बमोजिम सम्पन्न कार्यको भन्दा बढी भुक्तानी गरेकोले नियम सम्मत नभएको भुक्तानी रु	२११,६६३.४

सि.नं.	उपभोक्ता समिति	कार्य सम्पन्न	श्रमिकको अंश	मेशिनको अंश	उ.स ले मेशिनलाई गरेको भुक्तानी	गाँउपालिकाको भुक्तानी	उपभोक्ता समितिले मेशिनलाई बढी भुक्तानी गरेको	कैफियत
१	पातलचौड सडक निर्माण उ.स	१२०१०५६। ४१	२६७१९८। ६०	९३३८५७। ८१	९६००००	९५४०००	२६१४२	उपभोक्ताबाट असुल उपर गर्नु पर्ने
२	तोली बलडा सडक नि.उ.स	९६४६९७	१४२३१३	८२२३८४	७६८०००	७५४०००	५४३८४	मेशिन बढी प्रयोग भए बापतको १०% रु ५४३८.४ कर दाखिला गर्नु पर्ने
३	श्रीकोट खेलमैदान निर्माण	९५१९०३। ६०	१७५७४५। ९८	७७६१५७	९५६२७०	७५६३८२	१८०११३	फरक रु १८०११३ बराबरको कार्यसम्पन्न भन्दा बढी कार्य गरेको देखिनुपर्ने

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४४			**शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्ति** शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्ति - स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका ३४ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।	

सि.नं.	विद्यालयकोनाम	शिक्षकदरबन्दी	पदपूर्ति	पदपूर्तिमध्येकरार	विद्यार्थीसंख्या

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				1	sflnsf cflj gf}ufp	5	5	1	127		
				2	zf/bf dflj l;/f*	10	9	3	239		
				3	efu]Zj/ cflj r"Nn	3	3	०	124		
				4	*Dj/k"/ k|flj rf}*	2	2	1	33		
				5	x+zjflxgL cflj a";f{	3	3	2	126		
				6	;/:jtL dflj nfsd	14	14	7	347		
				7	s}nkfn cflj Gofn]s	3	3	1	92		
				8	e"jg]Zj/L k|flj *"+u|L	3	3	1	37		
				9	efu]Zj/ k|flj u+ufk"/	2	2	1	32		
				10	gd'gf k|flj au/sf]^	1	1	1	66		
				11	s}Nfkfn k|flj b}kGyvfn	3	2	०	68		
				12	d+un]Zj/ k|flj d*	4	4	०	68		
				13	uf]ljGbk"/L dflj nfldsf)*]	12	12	2	276		
				14	;/:jtL dflj af]u^f	17	16	4	367		
				15	efu]Zj/ cflj ;ltufp	3	1	०	56		
				16	s}nkfn k|flj laknd	3	3	०	53		
				17	pdfd"Qm]Zj/ cflj gfgLuf*	4	4	1	104		
				18	u+u]Zj/ k|flj b]lxdf)*f}+	2	2	2	49		
				19	lv^s]Zj/ k|flj b"gfn]s	2	2	1	50		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

20	;d}hL k|flj hfv	2	2	1	73
21	dxfb]j k|flj nLd	2	2	1	79
22	zbflzj k|flj gf}t*L	3	3	०	82
23	;/:jtL k|flj lk*f;fp	1	1	०	11
24	efu]Zj/ cflj n]s"*f	3	3	१	138
25	lzjz+s/ dflj ?kfnLuf+*	५	५	3	248
26	kz"ktLgfy cflj an*f	४	४	4	142
27	o'jfjif{ k|flj ansf¤*]	३	३	2	23
28	?b|fjtL k|flj lj:t*L	३	३	2	29
29	gf/fo)fL k|flj r"*L	२	२	०	32
30	s}nkfn dflj klgp^	६	५	1	285
31	s}nkfn dflj kqd	७	७	4	182
32	clzu|fd dflj ?kfn	१४	१४	3	370
33	;'of]{bo k|flj tf]nL	१	1	1	6
34	?b|]Zj/ k|flj ;"sfnLv]t	1	0	०	31
	hDdf	**153**	**146**	**51**	**4045**

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>४५</td><td></td><td></td><td>
प्रयोजन नखुल्ने खर्च
प्रयोजन नखुल्ने खर्चः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिंदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले खाजा खाना तथा होटलबासको लगायत विल बमोजिम निम्नानुसार भुक्तानी गरेको छ । कार्यालयले खाजा खानामा गरेको भुक्तानी रकम के का लागि, कहिले खाजा ल्याएको, कार्यक्रममा को को उपस्थित रहेको थियो र सो कार्यालय प्रयोजनकै लागि हो भन्ने पुष्ट्याई हुने आवश्यक कागजात, खर्चको मापदण्ड र कार्यविधि वेगरको खर्च नियमसम्मत नभएको रु
<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>गो भौ.नं./मिती</th><th>भुक्तानी गरेको विवरण</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>१</td><td>५८-२०७७/७/२७</td><td>१० पिस ड्रम</td><td>२५०००.००</td><td>जिन्सी आम्दानी नदेखिएको</td></tr>
<tr><td>२</td><td>६२-२०७७/७/२७</td><td>गाडी भाडा</td><td>९०००.००</td><td>प्रयोजन नखुलेको</td></tr>
<tr><td>३</td><td>६४-२०७७/७/२७</td><td>विभिन्न</td><td>६०३२०.००</td><td></td></tr>
<tr><td>४</td><td>१०१-२०७७/९/१७</td><td>विभिन्न सामान</td><td>१५६३००.००</td><td>जिन्सी आम्दानी नदेखिएको</td></tr>
<tr><td>५</td><td>२२०-०७७/१२/१८</td><td>न्यू सनलाइट होटेल</td><td>३८०२०.००</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>२८८६४०.००</td><td></td></tr>
</table>
कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू २५०००।– मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।
</td><td>२६३,६४०</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>४६</td><td></td><td></td><td>शिक्षकहरुको ग्रेड तथा तलव वढी भुक्तानी
शिक्षा नियमावली २०५९ को नियम १६ (भ) बमोजिम सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको विद्यालय शिक्षक कितावखानाबाट पारित तलवी प्रतिवेदन अनुसार निकासा दिनुपर्ने व्यवस्था छ । नमुना छनौट गरी परीक्षण गर्दा कार्यालयले यो वर्ष विद्यालयका शिक्षकहरुको तलव भत्ता निकासा गर्दा रु. ६७,४०४/- वढी भुक्तानी गरेको देखियो । अन्य विद्यालयका शिक्षकहरुको समेत वढी ग्रेड जान सक्ने देखिएको हुँदा कार्यालयले चेक जाँच तथा अनुगमन गरी वढी भुक्तानी गरेको रकम असुल गर्नुपर्ने देखियो
<table>
<tr><th>सि.न.</th><th>शिक्षकको नाम,थर</th><th>विद्यालयको नाम</th><th>ग्रेड तथा तलव बढी भुक्तानी रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>१</td><td>लाल बहादुर धामी</td><td>सरस्वती मा.वि.</td><td>४७९०</td><td>प्रथम चैमासिकमा १ ग्रेड बढी भुक्तानी</td></tr>
<tr><td>२</td><td>भिम दत्त भट्ट</td><td>अशिग्राम मा.वि.</td><td>३०४९७</td><td>अवकाश भएको महिनाको बढी भुक्तानी</td></tr>
<tr><td>३</td><td>मुरलीधर पाण्डेय</td><td>रूद्रवती प्रा.वि.</td><td>३२११७</td><td>अवकाश भएको महिनाको बढी भुक्तानी</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>६७४०४</td><td></td></tr>
</table>
कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू ६७४०४।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।</td><td></td></tr>
<tr><td>४७</td><td></td><td></td><td>विना प्रतिस्पर्धा खरिद
सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ८(२) मा प्रतिष्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने तथा सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ८५ मा एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी सीमा भन्दा बढी रकमको वा एउटै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाबाट एक पटक भन्दा वढी सोझै खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । नमुना परीक्षण गर्दा कार्यालयले २०७७/७८ मा न्यू शैलेश्वरी आलमुनियम (६०२७८७४४४) मार्फत रु. ९९,९७७/- को आल्मुनियम पार्टीशन कार्य विना प्रतिस्पर्धा गरेको देखियो । यसरी गरेको कार्य नियमसम्मत देखिएन । खरिद कार्यमा सवैको सहभागिता र संलग्नतालाई प्रोत्साहित गरी यसलाई मितव्ययी प्रतिष्पर्धात्मक र गुणस्तरीयता बनाउन कार्यालयले ध्यान दिनुपर्छ ।</td><td>९९,९७७</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४८			**विज्ञापन छुट** ९८,९९-२०७७/९/१६,सरकारी विज्ञापन प्रकाशन गरे वापत गोरखापत्र संस्थानले बिल रकममा २५ प्रतिशत छुट दिने व्यवस्था गरेको र उक्त छुटको व्यवस्था प्रकाशन वा एजेन्सी मार्फत कारोवार गर्दा बिल रकममा छुट लिइएरमात्र कार्यालयले भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । सरकारी कार्यालयले विज्ञापन प्रकाशन गर्दा सकेसम्म गोरखापत्रमा विज्ञापन प्रकाशन गरी अधिकतम छुट लिदा कार्यालयलाइ कम व्यवभार पर्न जान्छ । कार्यालयले आ.व. ०७७/७८ मा राजधानी दैनिकमा सूचना प्रकाशनको लागि रु. २,८०,०००/- मा १३ प्रतिशत छुट लिइ रू. २,४३,६००(भ्याट बाहेक) भुक्तानी गरेको छ । गोरखापत्रमा विज्ञापन प्रकाशन गर्दा कार्यालयलाइ रू. २,१०,०००/- भुक्तानी गरे पुग्ने देखिन्छ । तोकिएको छुट लिई भुक्तानी गर्नुपर्नेमा नलिई भुक्तानी गरेकोले कार्यालयलाई रु. ३३,६००/- थप व्ययभार परेको देखिन्छ ।	३३,६००
४९			**विल भरपाई नभएको** १३१,२०७७/१०/७, विल भरपाई नभएकोः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिंदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले सञ्चालन गरेको लैङ्गिक हिंसा विरूद्धको कार्यक्रममा होर्डिङ बोर्ड निर्माणको लागि रू. २५,०५०/- खर्च लेखेकोमा रू. ८,३५०/- को विल पेश भएको र बाँकी रू. १६,७००/- को विल भर्पाइ पेश नभएकोले सो रकम असुल हुनुपर्दछ । ***कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस बुदामा रहेको रू १६७००/–मिती २०७८/९/१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।***	
५०			**सामाजिक सुरक्षा** परामर्श सेवा- सर्वजनिक खरिद नियमावली, नियम १२ मा सार्वजनिक निकायमा कार्यरत जनशक्तिबाट नभ्याउने र बढी दक्षता आवश्यक पर्ने कार्य अनुसार परामर्श सेवाको लागत अनुमान तयार गरी प्रतिस्पर्धाको माध्यमले खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले देहायअनुसारका परामर्श सेवाको खरिदमा गर्दा प्रतिस्पर्धा नगराई सोझै खरिद गरी रु. ३५ लाख खर्च लेखेका छन् । पालिकाले स्थानीय विकासमा टेवा पुग्ने तथा दीर्घकालीन पुँजी निर्माण हुने मागमा आधारित आयोजनाको छनौट भएपछि लाभ लागत यकिन गरी उपलब्ध जनशक्तिबाट हुन नसक्ने कार्यको लागि प्रतिपर्धाको माध्यमले परामर्श सेवा खरिद गनुपर्नेमा सो गरेको देखिएन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५०.१			सामाजिक सुरक्षा खर्चः सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १५ बमोजिम कार्यालयले पेश गरेको विवरण अनुसार आ व २०७५।७६ मा कुल ५ वडामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापत रु ३२६८०४००/- वितरण गरेको छ ।यस सम्बन्धमा देहायका व्यहोरा देखिएको छ।	
५०.२			सामाजिक सुरक्षा कार्याक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को १३ नाम दर्ता र नवीकरणबाट आगामी आर्थिक वर्षका लागि कायम हुन आएको लाभग्राहीको विवरण प्रत्येक स्थानीय तहले फागुन मसान्तभित्र विभागले सञ्चालनमा ल्याएको व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (एम.आई.एसं) मा अनिवार्य रुपमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेमा समयमै सो कार्य भएको छैन ।मृत्यु भएमा, बसाई सरी गएमा, एकल वा विधवा महिलाले विवाह गरेमा, बालबालिकाको हकमा पाँच उमेर पूरा भएमा, नवीकरण नगरेमा, एक आार्थिक वर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेमा वा बैङ्क मार्फत वितरण भएकामा लगातार उक्त वर्षसम्म खाता निष्क्रिय भएमा, अयोग्य व्यक्तिले भत्ता प्राप्त गरेको प्रमाणित भएको अवस्थामा लाभग्राहीको नाम सम्बन्धित स्थानीय तहले मूल अभिलेखबाट कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा सामाजिक सुरक्षाको मुल अभिलेख पेश भएको छैन । यसले गर्दा लाभग्राहीको यथार्थ तथ्याङ्क एकिन गर्न सकिएन ।	
५०.३			सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १२ मा लाभग्राहीको नाम खर्ता तथा नविकरण, लगत कट्टा, तोकिएको मितिभित्रै परिचय पत्र नविकरण गरि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, लगत अध्यावधिक गर्नुपर्ने तथा दफा २२ मा स्थानिय तहले सर्शत अनुदानको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यक्रम मन्त्रालयको स्वीकृती वेगर हातहातै नगद वितरण गर्न नपाइने उल्लेख छ । गाँउपालिकाले वडा नं १,२,३,४,५ मा बैकिङ्क प्रणाली मार्फत भत्ता वितरण नगरी स्वीकृती विना हातहातै नगद वितरण गरेको पाईयो । एम आई एस प्राणालिका प्रविष्ट गरेको विवरणको समेत विद्युतिय भरपाई ननिकालि हस्तलिखित भरपाईको आधारमा भत्ता वितरण गरेको छ । फलस्वलरुप वितरण भरपाईमा परिचयपत्र नम्बर उल्लेख नभएको, पाउनुपर्ने भन्दा बढी भत्ता भुक्तानी भएको, जेष्ठ नागरिकको हकमा उमेर नपुगिकन भत्ता वितरण भएको, दलित बालबालिकालाई ५ वर्ष पश्चात समेत भत्ता भुक्तानी भएको, नामनै दर्ता नभएका व्यक्तिलाई भत्ता भुक्तानी भएको तथा पेश्की रकम समयमानै फर्छोट नभएको पाइयो । यसरी वितरित सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धित सेवाग्राहीले प्राप्त गरे नगरेको यकिन हुन सकेन ।	
५०.४			सामाजिक सुरक्षा सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १५(४) अनुसार सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको रकम वितरण नभएमा फ्रिज भई संघिय कोषमा दाखिला हुने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालिकाको वडा नं. ३ र वडा नं. ५ प्रथम चौमासिकमा पेश्की लगेर वितरण हुने नसकेको रकम क्रमशः रु. ६१२०० र रु. १४००० गरी रु ७५२०० गाउँपालिकाको सञ्चित कोषमा दाखिला गरेको छ । तसर्थ उक्त रकम संघिय कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु..	७५,२००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५०.५			गाउँपालिकाले प्रथम, दोस्रो तथा तेस्रो चौमासिकमा वडा कार्यालयहरुलाई दिएको पेश्की मध्ये वितरण हुन नसकेको रकम रु १८८४०० फिर्ता गर्नुपर्नेमा रु ३८८०० मात्र संघिय कोषमा दाखिला गरेको छ । वितरण हुन नसकेको बाँकी रकम संघिय कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु. कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू १४९६००।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।	
५०.६			सामाजिक सुरक्षा रकम बढी भुक्तानीः सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन निर्दशिका, २०७५ को दफा १३ मा आगामी आर्थिक वर्षका लागि कायम हुन आएको लाभग्राही विवरण प्रत्येक स्थानीय तहले फागुन मसान्तभित्र विभागले सञ्चालनमा ल्याएको व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (एम आई एस) मा अनिवार्य रूपमा प्रविष्ट गर्नुपर्ने र सोही बमोजिम भत्ता वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । परिक्षण गरिएका भौँचरमध्ये देहायबमोजिम रकम बढी भुक्तानी भएको असुल गर्नेपर्ने रु..	१२३,०००

वडा नं. १

भत्ताको किसिम	नाम थर	परिचयपत्र नं.	भत्ता पाउने अवधि	बढी भुक्तानी रकम		
				प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक
जे.ना.	चन्दा देवि जोरा	२००७०५०३०३१०९	दोस्रो चौमासिक	१२०००	-	-
जे.ना.	वासुदेवि ठकुराठी	२००७०५२५०११०६	दोस्रो चौमासिक	१२०००	-	-
जे.ना.	बहादुर सिंह जोरा	२००७११०७०२६१३	तेस्रो चौमासिक	१२०००	१२०००	-
जे.ना.	सरस्वती देवि ठकुराठी	२००७०४०५०६८३७	दोस्रो चौमासिक	१२०००	-	-
जे.ना.	लाल सिंह साउद	२००७०५०४०३५८६	दोस्रो चौमासिक	१२०००	-	-

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				जे.ना.	दान सिंह ठकुराठी	२००७१११५०३१०१	तेस्रो चौमासिक	१२०००	१२०००	-	
				जे.ना.	बहादुर सिंह ठकुराठी	२००७०८१२०१७४४	तेस्रो चौमासिक	-	१२०००		
				जे.ना.	नरि चन्द	२००७०४१५०४४५३	दोस्रो चौमासिक	१२०००	-	-	
				जे.ना.	जैमा देवि ठकुराठी	२००७०५०६००७१२	२ महिना विधवा भत्ता	२०००			
				जे.ना.	सुन्नरी देवी ठकुराठी	२००७०५०६००७१२	१ महिना विधवा भत्ता	१०००			
				जम्मा				**८७०००**	**३६०००**		
५०.७			बालबालिका बढी भुक्तानीः सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ को दफा १२ मा बालबालिकाको हकमा निज ५ वर्ष पुरा भएपछि निजको नाम अभिलेखबाट लगत कट्टा गर्नुपर्दछ । गाउँपालिकाले वितरण गरेको भत्ता वितरणमा देहायबमोजिमका बालबालिकालाई पाउनुपर्ने भन्दा बढी भत्ता भुक्तानी भएको असुल गर्नुपर्ने रु..								

नाम	वडा नं.	चौमासिक	बढी भुक्तानी
कविता दमाई	३	प्रथम	३७३
सृष्टि दमाई	३	प्रथम	१३
टेकराज टमाटा	३	प्रथम	१२०
पवित्रा सार्की	३	प्रथम	१४२
उमेश सुनी	३	प्रथम	१९४

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(तालिका तल)	

पिरिसा सिरुवा	१	प्रथम	५०
कविता पार्की	१	प्रथम	८७
सरगम टमाटा	१	प्रथम	१६२
जम्मा			**1141**

कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू ११४१।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५०.८			सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १५ मा व्यवस्थापन सुचना प्रणालिमा अद्यावधिक विवरणको आधारमा सामाजिक सुरक्षाको निकासा पाउने व्यवस्था गरेको छ । गाउँपालिकाले निम्नानुसार एम आइ एस प्रणालिमा दर्ता व्यक्तिहरुलाई भत्ता भुक्तानी गरेको छ । यसरी दर्ता नभएका लाभग्राहीलाई वितरण गरिएको भत्ता असुल गर्नुपर्ने रु..	६७,२००

भत्ताको किसिम	**नाम थर**	**वडा नं.**	**चौमासिक**	**भुक्तानी**
जे ना एकल महिला	काली देबि बिष्ट	४	प्रथम	८०००
एकल महिला	चन्द्रा देवि ठगुन्ना	४	प्रथम	८०००
एकल महिला	बिरमा दवि लुहार	४	प्रथम	८०००
जे ना	बसन्ती देवी मल्ल	३	प्रथम	१२०००
जे ना	मंगला भुल सार्की	१	दोस्रो	१२०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				बालबालिका	सुमन सार्की	३	प्रथम	१६००		
				बालबालिका	सिर्जना सार्की	१	दोस्रो	४८००		
				बालबालिका	भास्कर सुनी	१	दोस्रो	३२००		
				बालबालिका	मिन सार्की	१	प्रथम	१६००		
				बालबालिका	सानु दमाई	१	प्रथम	१६००		
				बालबालिका	सिमिरा महर	१	प्रथम	१६००		
				बालबालिका	आरती सार्की	१	प्रथम	१६००		
				बालबालिका	सुस्मिता डिरुवा	१	प्रथम	१६००		
				बालबालिका	वविता पार्की	१	प्रथम	१६००		
				जम्मा				**67200**		
५१			**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**							

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५१.१			स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । गाउँपालिकाले यो वर्ष सबै वडामा कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित ६५ वटा आयोजना मार्फत सूचिकृत २१३५ बेरोजगार मध्ये ४६३ जनालाई १०० दिनको रोजगारी प्रदान गरी रु २३९१५३८६ बजेट खर्च गरेको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमले स्थानीय स्तरमा रोजगारी प्रवर्द्धन गर्ने, स्थानीय पूर्वाधारको सबलिकरणमा योगदान पुर्‍याउने उद्देश्य राखेकोमा गाउँपालिकामा अत्याधिक संख्यामा योजना छनौट भएको, पूर्वाधार एवम् अन्य विकास निर्माणका लागि अधिकाँश योजना छनौट नभई अनुत्पादनमुलक कार्य गराउने गरी योजना कार्यान्वयन भएका छन् । कार्यक्रमबाट गाउँपालिकामा लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि सञ्चालित आयोजनाको दिगोपन तथा दीर्घकालीन रोजगारी श्रृजना भएको देखिंदैन। प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिकाले सूचिकृत बेरोजगारलाई सिप तथा क्षमता विकास तालिम उपलब्ध गराउने उद्देश्य राखेकोमा सो कार्य हुन सकेको छैन ।	
५१.२			कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित आयोजना सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधिको दफा ६ मा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट विनियोजित रकम श्रमिकको ज्यालामा मात्र खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । गाउँपालिकाले यस वर्ष सञ्चालन गरेका ६५ वटा आयोजना मध्ये २७ वटा आयोजनाको लागत स्टिमेट तयार गर्दा निर्माण सामाग्री समेत समाबेश गरी लागत स्टिमेट तयार गरेको पाइयो । सो बापतको रकम समेत श्रमिकको ज्यालाको रूपमा भुक्तानी गरेको छ । यसरी निर्माण सामाग्री १७१०.०६ परिमाण बराबरको ९४७.१० को दरले रु.१६,१९,५९७/- रकम श्रमिकलाई नै भुक्तानी भएको छ । कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कार्यविधिको व्यवस्था पालन गरि खर्च गर्नुपर्दछ । कार्यविधि विपरितको भुक्तानी नियमसम्मत नभएको रु.	१,६१९,५९७

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५२			**वितरण भरपाई तथा कार्यसम्पन्न पेश गर्नुपर्ने** गो भौ नं. २५० २०७८/३/१५: लागत साझेदारीमा बाख्रा प्रवर्द्धन कार्यक्रम गाउँपालिकाको वडा नं. ३ अन्तर्गत श्री काल भैरव जलवायू अनुकुलन वातावरण कृषक समूहसँग ५० वटा बाख्रा र १ वटा बोका खरिद तथा वितरण तथा १० वटा खोर निर्माण गर्ने गरि ९ लाख ९० हजार सम्झौता भएको छ । पशु विज्ञ केन्द्र, गाउँपालिका र स्थानीयको लागत साझेदारीमा सञ्चालित कार्यक्रममा यस गाउँपालिकाको लागत साझेदारी रु. ३,२६,०००/- रहको छ । भुक्तानीमा संलग्न कागजात परिक्षण गर्दा प्रति बाख्रा रु. ९,६००/- को दरमा खरिद गरिएका ५० वटा बाख्रा तथा रु. ३०,०००/- को दरमा खरिद भएको बोका वितरणको भरपाई तथा प्रति गोठ रु. ४८,०००/- को लागत अनुमान रहेको खोर निर्माणको कार्यसम्पन्न संलग्न रहेको पाइएन । अतः वितरण भरपाई तथा कार्यसम्पन्न पेश गर्नुपर्ने रु. कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू ९९००००।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।	
५३			**ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना** सरस्वती माध्यमिक विद्यालयको शौचालय निर्माण (गो भौ नं. १७१ २०७८/१/३०): ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना को परियोजना कार्यान्वयन निर्देशिकाको विद्यालय शौचालय निर्माण योजनामा उपभोक्ताको योगदान २० प्रतिशत हुनुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । गाउँपालिकाले सरस्वती माध्यमिक विद्यालयको शौचालय निर्माण योजनाको रु ३७५१२५ को लागत अनुमान रहेकोमा रु. ३६७०४३।३८ कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश भएकोमा उपभोक्ताको योगदान वापतको २० प्रतिशत रकम समेत गाउँपालिकाले विद्यालयलाई भुक्तानी गरेको छ । अतः उपभोक्ताको योगदान बापतको बढी भुक्तानी असुल गर्नुपर्ने रु..	७३,४०९
५४			**प्रयोजन बेगरको खर्च** गो भौ नं. १७१ २०७८/१/३०: गाउँपालिकाले न्यू क्लासिक होटल अमगरगढीलाई खाना र नास्ता वापत रु ३७५०० बिल भुक्तानी गरेकोमा खर्च भएको कार्यक्रम विवरण, सहभागि विवरण लगायत कारोबार पुष्ट्याई गर्ने कागजात पेश गरेको पाइएन । अतः यस्तो खर्चको पुष्ट्याई गर्ने प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु..	३७,५००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५५			**पदाधिकारीलाई अनुगमन भत्ता** पदाधिकारीलाई अनुगमन भत्ता – सूदूरपश्चिम प्रदेशको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ को उपदफा १ सँग समबन्धीत अनुसूची १(ख) मा निर्धारण गरेको सुविधा बाहेक अन्य सुविधा लिन नपाइने व्यवस्था छ, तथा कर्मचारीहरुले कार्यालयको नियमित काम कारवाही संचालन गर्दा अतिरिक्त भत्ता वा लाभ लिन मिल्ने देखिदैन । गाउँपालिकाको पदाधिकारीले परिक्षण गरिएका भौचरहरु १६६ २०७८/१/३०, १६७ २०७८/१/३०, १६ २०७७/६/२५, ७८ २०७७/१०/१५ को भुक्तानीमा अनुगमन भत्ता तथा बैठक भत्ता बुझेकोमा, नतोकिएको भत्तामा भुक्तानी भएको रु ३२८९५/- सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु.	

पदाधिकारीको नाम	पद	भुक्तानी रकम
कौशिला कुमारी भट्ट	गाउँपालिका अध्यक्ष	११८१५
पदम बहादुर बोहरा	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	११८१५
राम बहादुर शाही	वडा अध्यक्ष	१३६०
रत्न बहादुर विष्ट	वडा अध्यक्ष	३९९५
वसन्त भट्ट	वडा अध्यक्ष	१३६०
शिवराम ओड	आर्थक विकास समिति संयोजक	२५५०
जम्मा		**32895**

कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस बुदामा रहेको रू ३२८९५।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५६			**विद्यालय अनुदान** विद्यालय अनुदानः गाउँपालिकाले बिद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारीत प्रोत्साहन अनुदान वापत देहायबमोजिम अनुदान उपलब्ध गराएकोमा अनुदानको उपयोग तथा खर्चको पुष्ट्याई गर्ने बिल भरपाई तथा अन्य कागजातहरु पेश भएको पाइएन । अतः खर्च पुष्ट्याईको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु..	

विद्यालयको नाम	**अनुदानको व्यहोरा**	**रकम**
शारदा मा वि, सिराड	पुस्तकालय स्थापना तथा व्यवस्थापन	४५००००
गोविन्दपुरी मा वि लामिकाण्डे	ICT का लागि अनुदान	४५००००
सरस्वती मा वि लाकम	विज्ञान प्रयोगशाला	४५००००
उमामकेश्वर आ वि	गणित विज्ञान र अंग्रेजि विषय किट खरिद	४५००००
जम्मा		**१४०००००**

कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस बुदामा रहेको रू १४०००००।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>५७</td><td></td><td></td><td>राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम
राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमः गाउँपालिकाले पालिकाका ६ वटा विद्यालयलाई राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत शैक्षिक सामाग्री तथा शिक्षामा नविन प्रविधि प्रवर्द्धन शिर्षकमा रु ६५०००० का दरले अनुदान उपलब्ध गराएको छ । राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अनुदान सञ्चालन कार्यविधिमा शैक्षीक सामाग्री अन्तर्गतको अनुदानबाट व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत शैक्षिक सामाग्री खरिद गर्नुपर्ने तथा नविन प्रविधि प्रवर्द्धनमा शिक्षण सिकाईमा विकास भएका नविनतम विधि र प्रविधि उपयोगका लागि आवश्यक उपकरणहरु तथा डिजिटल सिकाई सामाग्रीको व्यवस्था गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । विद्यालयहरुले गाउँपालिका मार्फत प्राप्त अनुदान उपरोक्त व्यवस्था बमोजिम खर्च गरेको बिल भरपाई तथा प्रमाण पेश गरेका छैनन् । यसर्थ खर्चको पुष्ट्याई हुने प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु..
<table>
<tr><th>विद्यालयको नाम</th><th>कार्यक्रम विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>शारदा मा वि सिराड</td><td>शिक्षामा नविन प्रविधि प्रवर्द्धन</td><td>६५००००</td></tr>
<tr><td>सरस्वती मा वि लाकम</td><td>शिक्षामा नविन प्रविधि प्रवर्द्धन</td><td>६५००००</td></tr>
<tr><td>कैलपाल आ वि न्यालेक</td><td>शिक्षामा नविन प्रविधि प्रवर्द्धन</td><td>६५००००</td></tr>
<tr><td>सरस्वती मा वि बोगटा</td><td>शिक्षामा नविन प्रविधि प्रवर्द्धन</td><td>६५००००</td></tr>
<tr><td>शिवशंकर मा वि रुपालिगाड</td><td>सिकाई सामाग्री/उपलब्धी अधिवृद्धि</td><td>६५००००</td></tr>
<tr><td>अशिग्राम मा वि रुपाल</td><td>सिकाई सामाग्री/उपलब्धी अधिवृद्धि</td><td>६५००००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>३९०००००</td></tr>
</table>
कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू ३९०००००।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।</td><td></td></tr>
<tr><td>५८</td><td></td><td></td><td>बैठक भत्ता</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको कार्यसञ्चालन निर्देशिकाको मापदण्ड ७.१.१ ले एउटै निकाय र अन्तर्गतका पदाधिकारी/ कर्मचारी मात्र बस्ने बैठकमा बैठक भत्ता प्रदान नगर्ने तथा कानुन बमोजिम स्थापीत समितिहरुको बैठकमा मात्र बैठक भत्ता प्रदान गर्ने व्यवस्था गरेको छ । परिक्षण गरिएका भौचर मध्ये गो भौ नं. ७८ मिति २०७७/१०/२५ र गो भौ नं. १६ मिति २०७७/६/२५ बाट गाउँपालिकाले कार्यालयका मात्र कर्मचारी/पदाधिकारी समाबेश बैठकमा बैठक भत्ता प्रदान गरेको छ । कानुन विपरितको यस्तो भत्ता असुल गर्नुपर्ने रु..	

कर्मचारीको नाम	**पद**	**बैठक संख्या**	**रकम (कर बाहेक)**
हर्ष बहादुर रोका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	४	५१००
प्रेम सिंह घोटा	योजना अधिकृत	३	३८२५
मातृका प्रसाद भट्ट	ना सु	२	२५५०
केशव राज भट्ट	लेखापाल	३	३८२५
सुमित चटौत	ईन्जिनियर	२	२५५०
मान बहादुर साहु	स्वास्थ्य संयोजक	२	२५५०
दान सिंह विष्ट	प्रा.स.	५	६३७५
कुम्भ राज डाँगी	आ.ले.प.	२	२५५०
दिल बहादुर मडै	ना. प्रा. स.	२	२५५०
लाल सेटी	बि नि	१	१२७५
बिर बहादुर मल्ल	स ले पा	१	१२७५

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				मोहन सार्की	ना.प.से.प्रा.	५	६३७५		
				गणेश बहादुर भण्डारी	ना.प.से.प्रा.	२	२५५०		
							43350		
			कार्यलयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको रू ४३३५०।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।						
५९			**समिति गठन-** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(१) मा प्रत्येक स्थानीय तहले अध्यक्ष तथा प्रमुखको अध्यक्षतामा बढीमा १५ जना सदस्य रहेको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले ऐनमा तोकिएबमोजिमको समिति गठन गरेको/समिति गठन भएतापनि ३ वटा बैठक बसेको छ । ऐनमा तोकिएबमोजिम समिति गठन गरी तोकिएको काम, कर्तव्य र अधिकारमा सक्रिय बनाउनुपर्दछ ।						
६०			**स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(२) तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम (८) मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा परिषद्/कार्यकारी/प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत एकीकृत क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम अनुरुप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, बजेट विनियोजन गर्न लगाउने, सबै पक्षको समन्वय र संलग्न गराउने, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने, प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार र राहत व्यवस्था गर्ने, ऐन बमोजिम कार्य गरे/नगरेको अनुगमन गर्ने, विपद् सूचना प्रणाली विकास र सञ्चालन, तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने, विपद् घरपरिवारको पहिचान गर्ने, कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धिको व्यवस्था र कार्यक्रम सहितको कार्ययोजना तयारी गरी लागू गर्ने/गराउन सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले ऐन तथा नियमावलीमा तोकिएका कार्यहरू गरी ऐन तथा नियमावलीको पालना गर्नु/गराउनु पर्दछ ।						

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६१			**विपद् व्यवस्थापन कोष** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २३(१४) मा विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन कोष रहने र कोषमा रहने रकम तथा कोषको सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित स्थानीय तहले बनाएको नियममा तोकिएबमोजिम हुने व्यवस्था छ । पालिकाले गत वर्षको मौज्दात समेत रु. १,३८,७०,७९५/- आम्दानी भई रु. १,३५,०५,६०४/३३ खर्च गरी बाँकी रु. ३,६५,१९०/६७ देखिन्छ । पालिकाले नियममा तोकिएबमोजिम खर्च लेखेको/नियम बनाएको/कोष खडा गरी ऐन तथा नियममा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
६२			**वार्षिक प्रतिवेदन** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
६३			**सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, उपयोग तथा हक हस्तान्तरण** सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, उपयोग तथा हक हस्तान्तरण - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सरकारी सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र संरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।यस सम्वन्धमा निम्नानुसार देखिएको छ: पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरेको/अभिलेख राखेको पाइएन । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सम्पत्तिको रेखदेख मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गर्नु/गराउनु/अभिलेख राख्नुपर्दछ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, सरकारी जग्गा दर्ता तथा लिजमा उपलब्ध गराउने कार्यनीति, २०७१, वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोगको सन्दर्भमा प्रचलित वन कानुन अनुसार राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको लागि नेपाल सरकारको निर्णय र स्थानीय तहले निजी जग्गा प्राप्ति गर्नुपरेमा जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४ अनुसार स्थानीय तहले सरकारी जग्गा संरक्षण, सरकारी जग्गा दर्ता तथा लिजमा लिने, वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्ने तथा निजी जग्गा प्राप्ति गर्ने व्यवस्था छ । उपर्युक्त कानुनी व्यवस्था बाहेक अन्य प्रकृयाबाट गरिने सरकारी सम्पत्तिको हक हस्तान्तरण बेचविखन, वितरण र उपयोग जस्ता निर्णय कार्य प्रचलित कानुन विपरित हुने र उल्लेखित प्रकृया बेगरको निर्णय कार्यान्वयन नगर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले प्रचलित ऐन, नियम तथा नीति निर्देशन एवं निर्णय अनुसार हक हस्तान्तरण/प्राप्ति/लिज/दर्ता/वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग तथा संरक्षण हुनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६४			**कोभिड–१९ रोकथाम तथा नियन्त्रण** आ=व २०७७।७८ को अषाढ मसान्तसम्म कोभिड–१९ रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि भएको आम्दानी तथा खर्चको विवरण निम्नानुसार रहेको छः	

आम्दानी स्रोत	**रकम रु**	**खर्च शिर्षक**	**रकम रु**
गत बर्षको बाँकी	७१६३६१३	राहत वितरण	१८२९०९२
स्थानीय तहको आफ्नै वजेटवाट	३५३००००	क्वारेन्टाइन निर्माण तथा व्यवस्थापन	०
संघीय कोभिड कोषवाट	१८५००००	औषधी एवं स्वास्थ्य उपकरण खरिद	२८२४०००
प्रदेश कोभिड कोषवाट	१०४००००	आइसोलेसन केन्द्र निर्माण	२९२००००
अन्य स्रोतबाट	२८७१८२	खोप कार्यक्रम खर्च	०
		जोखिम भत्ता	२०४४५२०
		प्रशासनिक खर्च	३५४९९२
		अन्य खर्च	३५३३०००
		वाँकी	३६५१९०.६७
जम्मा	**१३८७०७९५**		**१३८७०७९५**

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६५			**पेश्की बाकी** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ को दफा ७४ मा सार्वजनिक निकायले कुनै प्रयोजनको लागि दिइएको पेश्की सो प्रयोजन सम्पन्न भएको मितिले १५ दिनभित्र फछ्र्यौट भै सक्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले निम्नानुसार कामको लागि पेश्कि दिइएकोमा आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्म पेश्की फछ्र्यौट हुन नसकी पेश्की	१,७५०,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			बाकीको विवरण कायम गरेको छ ।	

सि.नं.	पेश्कीपाउनेको नाम	म्यादनाघेको पेश्की	म्यादननाघेको पेश्की	जम्मापेश्की
१	ग्रामीण गरिवी निवारण अभियान		१,१९,०००	११९०००
२	बगरक◌ोट स्वास्थ्य चौकी		१५००००	१५००००
३	उकालेक सुधार तथा बिस्तार खा.पा.उ.स.स.समिति		७२८०००	७२८०००
४	ढणानी खा.पा.उ. तथा स.स.समिति		१२१९०००	१२१९०००
५	दुनालेकलेकुडा सुधार तथा बिस्तार खा.पा.उ.स.स.समिति		११५३०००	११५३०००
६	ब◌ोगटा खानेपानी उपभ◌ोक्ता तथा सरसफाइ समिति		३१८३०००	३१८३०००
७	वडा नं १क◌ो वडा कार्यालय मर्मत तथा व्यवस्थापन उ स		५७,०००	५७,०००
८	श्रीमहादेव तरकारी विउ उत्पादन केन्द्र कृषक समूह		३४८९३१	३४८९३१
९	श्रीलालिगुरास बिउ उत्पादन कृषि समुह		३४८९३१	३४८९३१
१०	श्री विरवेताल विउ उत्पादन केन्द्र कृषक समुह		३४८९३१	३४८९३१
११	सोनिगडाखानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाई समिति		३४९५०१	३४९५०१
१२	गोबिन्दनाथ		३०,०००	३०,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				१३	लक्ष्मी कुमारी शिंह	५०,०००		५०,०००		
				१४	सम्पुर्णवडाको मुक्त हलियाहरु	१२५२५०००		१२५२५०००		
						१२५७५०००	**७९१६२९४**	**२०,६१०,२९४**		
			कार्यालयको प्रतिक्रिया उपर कारवाही हुँदा यस वुदामा रहेको म्याद नाघेको मुक्त हलिया कार्यक्रमको रु.१७५००००।- बाहेकको रु. १०८२५०००।–मिती २०७८।९।१२ मा फस्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिने प्रयोजनको लागि यहाँ दर्शाइएको हो।						
६६			अनुगमन तथा सम्परीक्षण स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही ऐनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्ष पालिकाले सम्परीक्षणको लागि पेश गरेको छैन ।						
६७			बेरुजु अद्यावधिक - यस पालिकाको २०७६।७७ सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहायअनुसार रहेको छ						

गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू(B)	यो वर्ष कायम बेरुजू(C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू(D)	अध्याविधक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D)
76092992.15	०	३३१८१३५६.08	०	109274348.2